

“La batalla amb l'estat pel referèndum ha de ser política i no pas jurídica”

Laura Vilagrà (Santpedor, Bages, 1976) és alcaldessa de Santpedor i diputada al Parlament de Catalunya per ERC. Presideix Decidim.cat, una plataforma que ja aplega 1.400 càrrecs electes del país a favor del dret de decidir del poble català. Conversem amb ella sobre la tercera tongada de consultes per la independència, que aquest diumenge, 25 d'abril, duen a terme 200 municipis catalans.

Laura Vilagrà, alcaldessa de Santpedor i diputada d'ERC al Parlament de Catalunya.

DANI CODINA

Què n'espereu, de la tercera tongada de consultes sobre la independència de Catalunya de diumenge, 25 d'abril?

—Aquesta tercera tongada és clau perquè hi ha més d'un milió de persones convocades a més de 200 municipis, amb ciutats importants com ara Girona, Manresa o Igualada. Serà la pedra de toc, i pensem que sortirà bé perquè s'ha escalfat molt amb la sentència del Constitucional i perquè les organitzacions hi treballen des de la primera consulta d'Arenys de Munt. S'ha fet un treball de fons potent, potser més que en algunes altres consultes, que van ser més ràpides. Els càrrecs electes integrats a Decidim.cat inicialment teníem una actitud més tranquil·la. La primera tongada va ser molt dura perquè des de l'estat es va fer molta pressió contra les consultes, i en canvi ara aquesta pressió s'ha suavitzat i els càrrecs electes hem perdut la por de participar-hi més activament.

—A què atribuiu aquest *deixar fer* de l'estat després d'haver mirat de prohibir les primeres consultes?

—La maquinària de l'estat ha vist que com més en contra s'hi posava, més ganes tenia la gent d'anar a votar i expressar el rebuig a l'atzucac en què ens trobem políticament respecte a l'estat espanyol. No només no avancem, sinó que de vegades sembla que anem enre-re, en aquesta relació política. Segons el meu parer, aquesta relaxació davant les consultes és una estratègia de l'estat per mirar de desmobilitzar els ciutadans que volen expressar democràticament

la seva opinió sobre una qüestió cabdal per al futur de Catalunya.

—**Els impulsors de Decidim.cat sou càrrecs electes, però no representeu els vostres partits en aquesta plataforma. Amb tot, considereu que els partits s'han implicat prou en les consultes?**

—A Decidim.cat hi ha gent d'ERC, de CiU, de la CUP, alguns d'ICV i fins i tot algú del PSC. Per tant, és una entitat transversal que no actua políticament. A partir d'aquí, penso que la majoria de partits s'ho han pres molt seriosament, tant els qui hi van a favor, que hi donen suport, com els qui hi van en contra, que es posen nerviosos i es neguen a anar a debats i tampoc no van a votar. Menyspreen les consultes, però són conscients de la volada que agafa aquest procés.

—**CiU i ERC ja sumem majoria absoluta al Parlament, però mai no han impulsat de forma conjunta cap projecte seriós pel dret de decidir. A què atribuiu aquesta oportunitat perduda?**

—Hem votat conjuntament resolucions a favor del dret d'autodeterminació. Però és a partir de la llei de consultes aprovada recentment, que ens dona un marc jurídic potent per activar aquestes consultes, que s'ha de començar a treballar seriosament. Fins ara teníem moltes dificultats perquè no teníem el suport legislatiu i perquè l'estat s'hi girava d'esquena completament. Qualsevol moviment que haguéssim intentat hauria fracassat. A partir d'ara és una de les vies a treballar de forma conjunta CiU i ERC.

—**Confieu que a la legislatura vinent es podria avançar en el dret de decidir amb una consulta nacional?**

—ERC ho veu molt clar, i a CiU una part també. Ara s'ho hauran de rumiar i decidir què volen fer.

—**I si durant quatre anys més no s'avancés en aquesta direcció?**

—Seria una gran frustració, sobretot amb la potència que han agafat les plataformes locals de consultes i tota la gent que fins ara no s'atrevia a dir que és partidària del dret a l'autodetermina-

ció i ara no se n'amaga. Totes les llavors que hem anat plantant s'han d'aprofitar. A CiU hi ha molta gent que ho veu molt clar i fa un discurs netament autodeterminista. Una altra cosa és Unió, és clar.

—**Sou diputada d'ERC. Joan Puigcercós ha dit que la vostra formació no pactarà amb ningú que no defensi el dret de decidir. Aquesta sentència vol dir donar per mort el tripartit, entenent que el PSC mai no s'hi avindrà?**

—No ho sé. Jo penso que la qüestió de la consulta nacional s'ha de plantejar amb intel·ligència. Si no, ens frustrarem perquè no arribarem enlloc. Hem de pensar molt bé quina pregunta es fa, i sobretot, tenir clar que no ho farem sols els polítics ni el Parlament, sinó que ho hem de fer amb tota la societat civil. A partir d'aquí, què faran els partits? Doncs com que encara no ho hem proposat amb formalitat i amb fermesa, fins ara no s'hi han hagut de pronunciar. Per a ERC és una qüestió molt important, tant, que definirem amb qui pactem segons el compromís de les forces polítiques per a dur a terme un referèndum aquesta legislatura.

—**La nova llei de consultes permet que els ajuntaments també puguin impulsar una iniciativa legislativa. Decidim.cat pensa articular aquesta possibilitat?**

—De fet, quan vam fundar Decidim.cat treballàvem ja amb l'horitzó de la possibilitat de convocar consultes a través dels ajuntaments. La nova legislació permet de presentar una ILP des de la societat civil i també des dels ajuntaments, i ho hem de fer tots junts perquè si cadascú actua pel seu compte la força es dilueix. La resposta pot ser molt potent si la societat civil, els ajuntaments i el Parlament articulem plegats una proposta de referèndum. Això no ho podrà aturar ningú.

—**Perquè una consulta sobre la independència fos oficial, l'estat hauria de donar-li el consentiment, i no sembla factible a curt termini. Quina estratègia es pot seguir per superar aquest escull?**

DANI CODINA

—**La societat civil, els ajuntaments i el Parlament han d'articular una proposta de referèndum**

—La llei de consultes ha de ser absolutament legal, i un article ha de dir que l'estat hi ha de donar permís. Però en tot cas, hem de situar la batalla pel referèndum no en l'àmbit jurídic, sinó en el polític. Jurídicament, no hi tenim res a fer, amb l'estat espanyol, però si hi ha recollida de signatures, ajuntaments que aproven mocions a favor del referèndum i el Parlament també, aquesta suma té tanta potència política que l'estat espanyol no ho podrà aturar jurídicament. Perquè la UE ja ha estipulat com un procés d'autodeterminació és vàlid: un referèndum votat per més d'un 50% de la població i amb un 55% de sí. De manera que si l'estat espanyol no hi dóna permís, arribarà un punt que hauré de saltar-nos aquesta paret. L'empara legal d'Europa pot ser la clau del procés.

—**Amb l'Estatut, el Constitucional ja ha vulnerat el dret de decidir del poble català, perquè aquest Estatut havia estat referendat a les urnes legalment. Quina resposta cal donar des dels municipis a aquesta intromissió?**

—L'anàlisi que fem des de Decidim.cat és que la via autonomista es troba en un atzucac i tocada de mort, perquè en tres ocasions Catalunya ha intentat fer un pacte amb l'estat amb els tres estatuts que hem aprovat, i no se n'ha sortit. La sentència del Constitucional marca un topall, una paret a partir de la qual ja no podem passar amb l'estat de les autonomies. Per tant, hauré de buscar la manera de saltar aquesta paret i defensar que no hi ha sortida amb aquest pacte amb l'estat. Ensopegar tres vegades amb la mateixa pedra ja és més que suficient. A partir d'ara el camí ha de ser un altre, i tothom, societat civil, partits polítics i institucions, hauran de triar quin camí volen seguir.

Gemma Aguilera

“La sentència del TC marca un topall, una paret a partir de la qual ja no podem passar amb l'estat de les autonomies”